

Nu får barnen snart FLYTTA IN

Läs mera på
www.gorsahar.se

Här hittar du den
första artikeln om
bygget av lekstugan

Gratis för alla prenumeranter!

I FÖRRA NUMRET

- Plattform
- Väggar
- Huset monteras

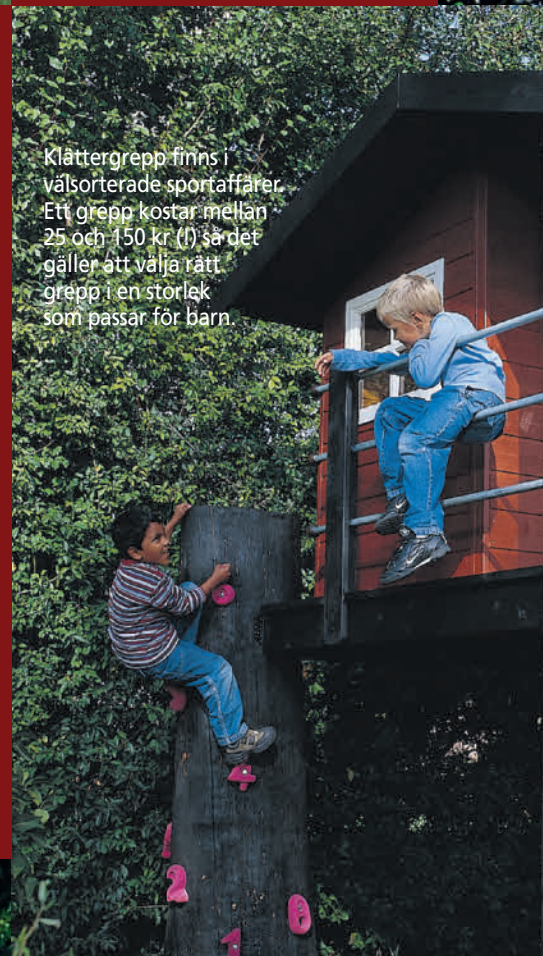
I DETTA NUMMER

- Tak
- Trappa och räcke
- Dörrar och fönster
- Lekredskap

Lekstugan tar form så snart det klinklagda taket och de sista stolparna är på plats.

Har du börjat bygga den fantasifulla lekstugan som presenterades i förra numret så håller barnen säkert på att plåga livet ur dig med sina frågor om när lekstugan skall bli färdig. Hjälpen är som tur är nära: här får du de sista bygganvisningarna. Följ dem så kan barnen snart inviga stugan och alla dess möjligheter samt njuta av eget hus resten av sommaren.

Klättergrepp finns i väl sorterade sportaffärer. Ett grepp kostar mellan 25 och 150 kr (!) så det gäller att välja rätt grepp i en storlek som passar för barn.

Lägg tak på stugan ...

TAKET

Klinklagda brädor håller regnet ute

Taket på lekstugan kläs med lärkbrädor som först stryks med olja och sedan laseras två gånger med heltäckande lasyr. Du behöver inte välja lärk – det går lika bra med furu. Brädorna läggs nerifrån och uppåt med en liten överlappning. Det kallas för klinkläggning och gör det lätt för regnvatten att rinna undan.

När du kommer upp tillnocken täcker du skarven mellan de två brädorna på var sin sida avnocken med en remsa självhäftande takpapp.

Brädorna fästs på en stabil konstruktion bestående avnockbalk (A), remmar (B) och sparrar (C och D). Närnockbalk och överliggare är på plats kan du gräva ner de tre sista stolparna. De hamnar exakt rätt om du lodrar ner från både balk och remmar när dessa har monterats.

Nockbalken (A) placeras i urtagen som bildats ovanpå gavelns avståndslister. Den sticker ut 90 cm från gaveln mot trappan och 35 cm från den andra gaveln. Se till att gavlarna är lodräta och fästnockbalken med vinkeljärn på insidan av väggarna.

Remmarna (B) fästs på väggarna i nivå med ovankanten. Välj 50 mm skruvar. Fäster du skruvarna i reglarna kan skruvarna vara längre. Hörnstolpen (D i föregående nummer) sågas av med urtag i nivå med remmen, som fästs med 4,5 x 70 mm skruvar.

Sparrarna (C och D) sågas till i den ena änden så att de passar i vinkel motnockbalken (A). Såga sedan av dem i den andra änden så att de sticker ut cirka 10 cm från väggen. **Såga urtag** i remmar och väggar så att sparrarna kommer i nivå med remmarna.

Lägg sparrarna i urtagen och skjut upp dem motnockbalken. **Skruva sedan fast sparrarna** på insidan av väggarna. Använd 15 x 50 mm vinkeljärn och 3,5 x 20 mm skruvar.

Såga till stödklossar (E) enligt ritningen på nästa sida och förborra för skruvarna med 5 mm borrh. **Fäst sedan sparrarna (C och D) i nockbalken** med hjälp av stödklossarna. Fäst dem med 4,5 x 70 mm skruvar.

Taket läggs av brädor som har oljats och strukits med utelasyr. **Lägg brädorna på klink**, alltså med överlappning. Börja vid takfoten och fortsätt motnocken. Den nedersta brädan sticker ut 5 cm från sparrarna.

Skarven mellan de två takhalvorna täcks av en remsa takpapp som läggs i takkitt eller självhäftande TopSeal (från Sika) som knackas och pressas fast.

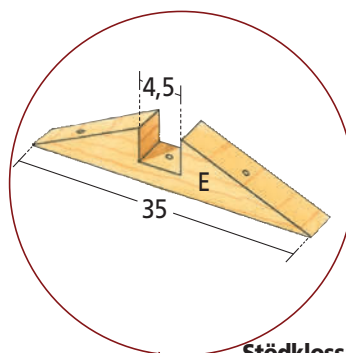
Vindskivorna (H och J) sågas till så att de passar till taklutningen. Fäst dem sedan med 4 x 50 mm skruvar i stolparna och i ändträet på takbrädorna.

Fäst ett lodsnöre i nockbalken och sedan i remmarna och **loda rakt ner till marken**. Då får du exakt placering för de tre sista stolparna (C, E och F från föregående artikel). Gräv sedan cirka 90 cm djupa hål för de tre stolparna.

Sätt stolparna lodrätt och kapa dem i rätt längd. Såga samtidigt urtag i toppen på stolparna för nockbalken (A) och remmarna (B). Fäst sedan nockbalk och remmar med 4,5 x 70 mm skruvar.

Stödklossarna (E) monteras under nockbalken (A) och håller sparrarna (C och D) på plats.

Detta har vi använt

TILL TAKET

45 x 95 mm råplanhyvlad lärk:

- 1 nockbalk (A), 295 cm

28 x 120 mm lärkträ, hyvlad trall med två avrundande kanter:

- 2 remmar (B) à 295 cm
- 1 bräda (F), c:a 115 cm (till montering av brandmansstång)
- 5 stödklossar (E) à 35 cm (under nockbalken)

34 x 70 mm råplanhyvlad furu:

- 5 sparrar (C) à 100 cm
- 5 sparrar (D) à 135 cm

28 x 145 mm råplanhyvlad lärk:

- 18 takbrädor (G) à 300 cm

19 x 100 mm sågad lärk:

- 2 vindskivor (H) à 110 cm
- 2 vindskivor (J) à 145 cm

Dessutom:

- 3,5 x 20 mm skruvar (av utetyp) – till vinkeljärnen
- 4 x 50 mm skruvar (av utetyp) – till takbrädorna
- 4,5 x 70 mm skruvar (av utetyp) – till montering av remmar
- 12 vinkeljärn, 15 x 50 mm, för fäste av nockbalk och sparrar
- 3 m takpapp, 20 cm brett (eller Sika Top Seal)

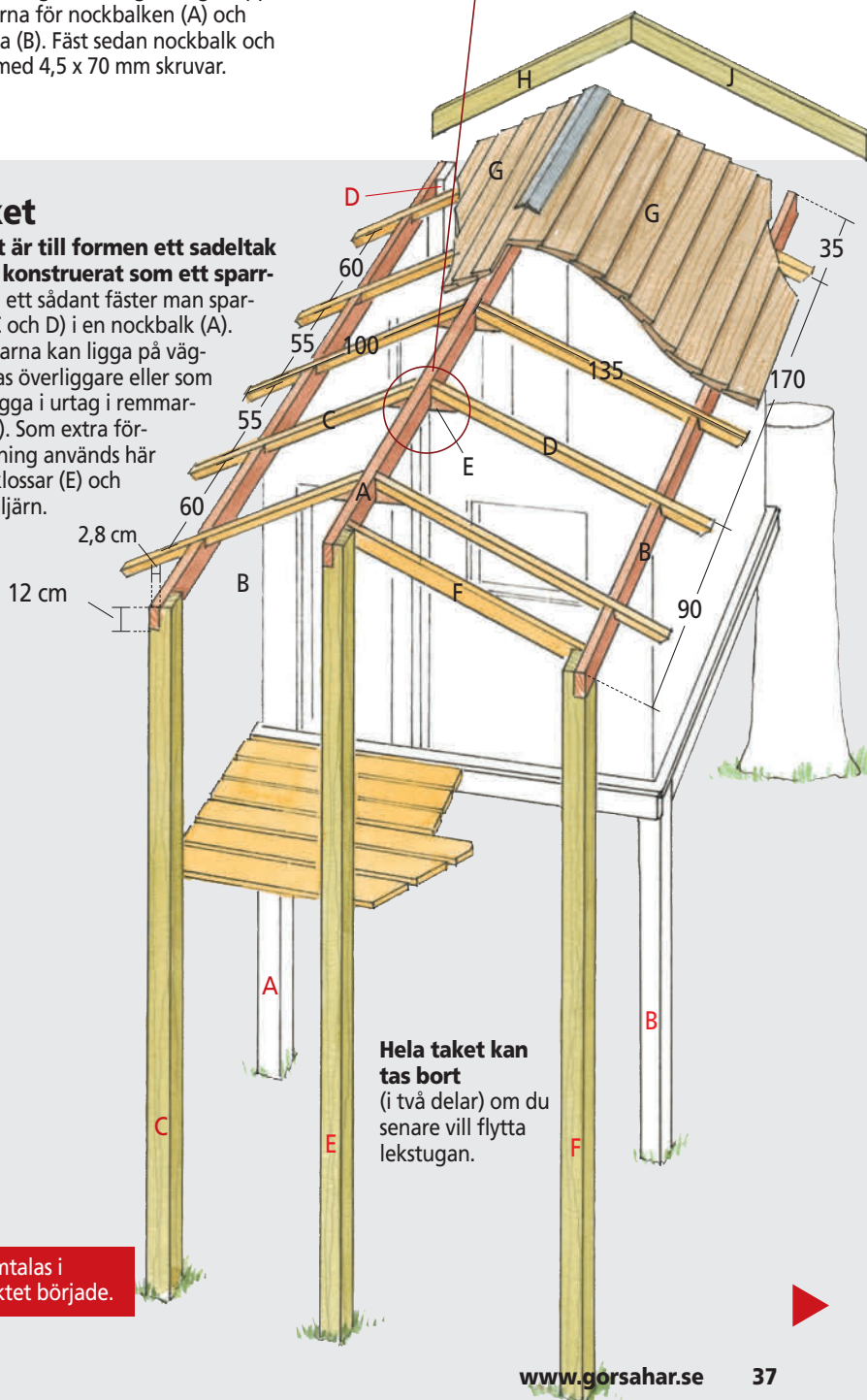
Prisbild: Cirka 1600 kr

Taket

Taket är till formen ett sadeltak men konstruerat som ett sparrtak. I ett sådant fäster man sparrar (C och D) i en nockbalk (A).

Sparrarna kan ligga på väggarnas överliggare eller som här ligga i urtag i remmarna (B). Som extra förstärkning används här stödklossar (E) och vinkeljärn.

2,8 cm
12 cm

Hela taket kan tas bort (i två delar) om du senare vill flytta lekstugan.

De byggnadsdelar som markerats med röda bokstäver omtalas i materiallistan i förra numret (nr 10/2004), där byggprojektet började.

TRAPPAN

Den lättaste vägen till stugan

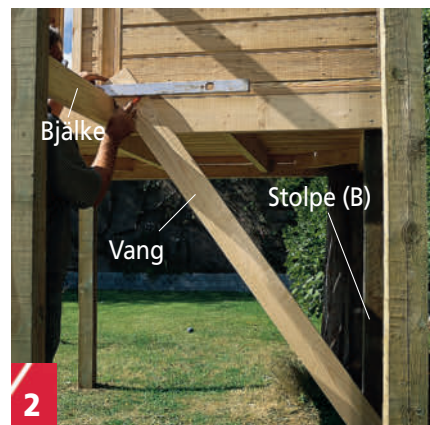
Barnen föredrar säkert att klättra upp till den nya lekstugan via ribbstolen eller stubben med klättergreppen. Men det finns dessutom en riktig trappa, och den kan mamma och pappa använda om de blir bjudna på saftkalas i stugan.

De två vangerna (sidorna) är av tryckimpregnerad furu i dimensionen 38 x 150 mm. Lutningen på vangerna räknar du ut efter instruktionerna under bild 2 till höger. Därefter kan du såga urtag för planstegen.

För säkerhets skull har trappan kompletterats med en handledare bestående av ett rör. Detta fäster du i väggen på lekstugan och en stolpe. Använd rörhållare. Handledaren sitter 70 cm ovanför trappan och öppningarna täpps igen med rundstav och träkulor.

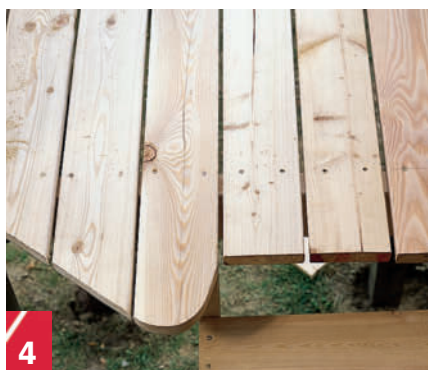
Bjälkarna (M) till trappavsatsen fästs med balkskor mellan husets främre golvregel (J) och stolparna (C och E). Samtliga delar ingår i plattformen och materiallista till denna samt byggbeskrivning finns i förra numret (nr 10/2004).

Bestäm trappans lutning genom att placera den ena vangen (K) så att den går från stolpen (B) upp till plattformens ovankant. Fäst den tillfälligt med tvingar och markera sedan planstegen på vangen med vattenpass. Stegen fästs med 4 x 50 mm skruvar.

Trappan monteras så att den kommer i nivå med ovankant på bjälken (M) på plattformen. Dra i två 6 x 120 mm skruvar i varje vang från bjälkens baksida och fäst ena vangen dessutom i väggen och i stolpen.

Plattformsgolvet läggs av de sista golvbrädorna (R och S i materiallistan till plattformen i förra numret). De tre yttersta sågas till så att barnen lättare får fatt i brandmansstängens när de vill ner.

TIPS

Inga småbarn i trappan

Om du spikar fast en plywoodskiva över de nedersta stegen så kan inte de allra minsta barnen krypa upp i trappan.

TIPS

Handledare och räcke av trä

Röret kan ersättas av en handledare av trä liksom du kan komplettera räcket med en bräda. Sätt i så fall terrassbrädor (28 x 120 mm) på högkant.

RIBBSTOL OCH RÄCKE

Säkert med starka rör

Ribbstolen och räcket runt plattformen är här av galvaniserade rör. Det är en långtidshållbar lösning som också är både stark och säker.

Ribborna fälls in i stolparna och därmed slipper du vassa rörändar som barnen annars kan skada sig på. Rören till räcke 1 och 2 fälls också in i stolparna i den ena änden. I den andra änden, mot väggarna på stugan, måste du tillverka ett par enkla fästen (R).

Hålen i fästena borrar genomgående och fästena träs på rören innan du sticker in de andra rörändarna i hålen i stolparna. Skruva därefter fast fästena på väggen med 4,5 x 50 mm skruvar.

Fästena S och T som används till räcke 3 dras fast i golvbjälkarna med två vagnsbultar och i golvet med vinkeljärn.

När ribborna i ribbstolen sätts fast borrar du 27 mm hål rätt igenom ena stolpen. Därefter överför du måttet vågrätt till nästa stolpe och borrar hål även i denna. Men nu borrar du endast 3–4 cm in i stolpen.

De genomgående hålen pluggas igen med proppar av 27 mm rundstav. Stryk pu-lim på propparna och knacka dem på plats. Såga rent längs stolpen när limmet har härdat.

DÖRRAR OCH FÖNSTER

Fint snickarjobb ger stil åt lekstugan

Två likadana dörrar och tre likadana fönster fulländar fasadarbetet. Alla fem är fina exempel på utmärkt snickararbete och ändå är det lätt att lyckas.

Dörrar:

Dörrarna består av en ram och denna sätts ihop av två lodräta ramlistor (AA) och fyra tvärlister (BB). Delarna sätts ihop med 4 x 50 mm skruvar. Dörramen är 5 mm smalare och lägre än själva dörröppningen. När ramen är klar kläs dörren med profilerade brädor (CC) som dras fast med 3,5 x 35 mm skruvar.

Om du som här vill förse dörren med ett litet fönster sågår du hålet först när dörren är klar. Kanta sedan hålet med 12 x 12 mm hörnlistor som geringssågas i ändarna och spikas fast med galvanise-

rade dyckert. Akrylskivan, som utgör glas, limmas fast från insidan av dörren med klar silikonfogmassa. Dörren hakas fast i dörröppningen med två bladgångjärn.

Spika fast dörrfoder runt öppningen med galvaniserade spikar och avsluta med att fästa en hasp på dörren, så att den kan hållas stängd.

Fönster:

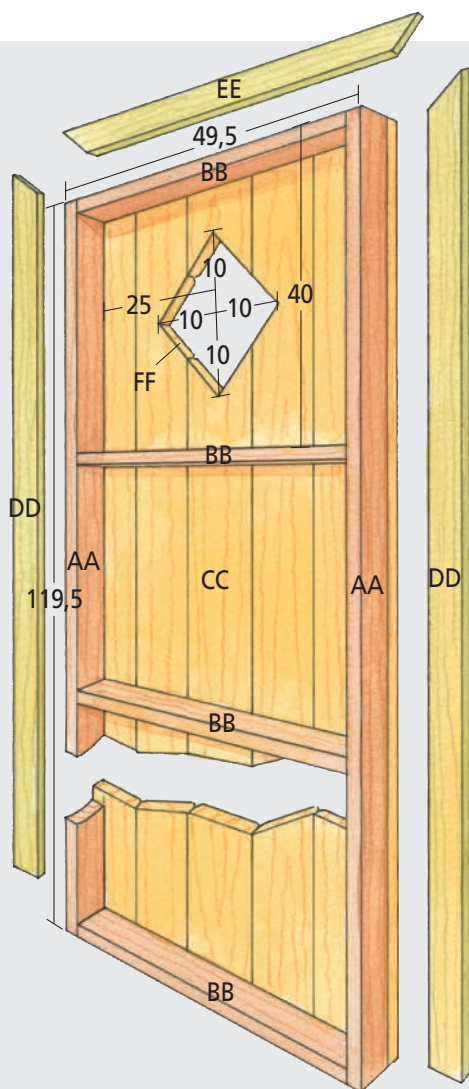
Listerna HH och JJ sätts ihop till en ram med måttet 45 x 60 cm och listerna fästs med 4 x 50 mm skruvar. De två spröjsarna (LL och KK) sätts ihop hack i hack. Markera var listerna korsar varandra och såga sedan två spår halvvägs igenom varje list längs strecken. Ta bort träet mellan sågspåren med ett vasst stäm-

järn och limma ihop listerna till ett kryss och sätt fast det i fönstret. Därefter kantar du fönstret utvändigt med lister som sticker ut 25 mm från ramen och som geringssågas i ändarna. Till sist limmas akrylskivan fast på kanten med klar silikon och fönstret kan monteras.

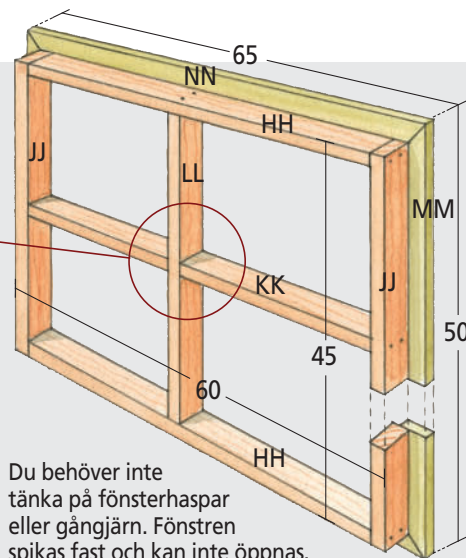
TIPS

Runda av fönstrets kanter

Om du har en handöverfräs kan du runda av fönstrets utvändiga kanter med en kvartstavsfräs. Runda av kanterna först när ramen är klar men innan du fäster de yttre ramlisterna MM och NN.

Spröjsarna sätts ihop **hack i hack**.

Du behöver inte tänka på fönsterhaspar eller gångjärn. Fönstren spikas fast och kan inte öppnas.

Detta har vi använt

TILL EN DÖRR

21 x 33 mm hyvlad furu:

- 2 ramlistor (AA) à 119,5 cm
- 4 tvärlister (BB) à 42,9 cm

17 x 95 mm panel (gran):

- 6 brädor (CC) à 119,5 cm

9 x 43 mm hyvlad furu:

- 2 dörrfoder (DD) à 125 cm
- 1 dörrfoder (EE) à 60 cm

12 x 12 mm hörnlist:

- 4 fönsterlistor (FF) à 125 cm

3 mm klar akryl:

- 1 fönster (GG), 30 x 30 cm

Dessutom:

- 2 bladgångjärn, 50 x 50 mm
- 3,5 x 35 mm skruvar av utetyp
- 4 x 50 mm skruvar av utetyp
- 2,5 x 30 mm galvaniserade dyckert
- Klar silikonfogmassa

- 1 skjutregel eller hasp

Prisbild: Cirka 150 kr

Detta har vi använt

TILL ETT FÖNSTER

21 x 33 mm hyvlad furu:

- 2 ramlistor (HH) à 55,8 cm
- 2 ramlistor (JJ) à 45 cm
- 1 spröjs (KK), 55,8 cm
- 1 spröjs (LL), 40,8 cm

9 x 43 mm hyvlad furu:

- 2 yttre ramlistor (MM) à 50 cm
- 2 yttre ramlistor (NN) à 65 cm

3 mm klar akryl:

- 1 fönster, 45 x 60 cm

Dessutom:

- 4 x 50 mm skruvar av utetyp
- 2,5 x 30 mm galvaniserade dyckert
- Klar silikonfogmassa

Prisbild: Cirka 150 kr

De två dörrarna kläs utvändigt med profilerade brädor (CC) och de fästs på ramen (av listerna AA och BB).

Fönstren spikas ihop av två ramar.

Den invändiga ramen passar precis i fönsteröppningen medan den utvändiga fungerar som anslagslist. Måla fönstren innan du sätter dem på plats.

Skydda träet

Lekstugan har byggts av barrträ. Vi har använt lärkträ där det var möjligt för det håller bättre än furu och gran. Men även lärk måste behandlas – i varje fall om du vill att lekstugan skall hålla i många år.

Börja med att stryka allt trä, även det som är tryckimpregnerat, med en bra grundolja. Låt träet få suga till sig oljan innan du fortsätter med två strykningar med utelasyr.

Du bestämmer själv om lasyren skall vara transparent, halvtäckande eller heltäckande och vilken kulör den skall ha. Vi har använt enbart vatten-späddbar olja och utelasyr.

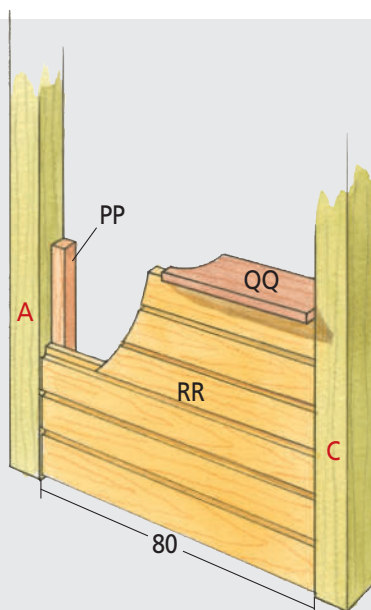
Affären

Den lilla affärsdisken är mycket enkel och ändå kan den stimulera till olika lekar, exempelvis dockteater, affär och kafé. Allt som behövs är panelbrädor (RR) som skruvas fast på anslagslister (PP), vilka i sin tur sitter invändigt på stolparna (A och C från den första artikeln i förra numret).

Avsluta med en »bänkskiva» (QQ) och affärsdisken är klar.

Affärsdisken förvandlas snabbt till kvarterets populäraste fik, när man som här kompletterar med ett litet bord.

Detta har vi använt

TILL AFFÄRSDISKEN

22 x 145 mm panel med not och spont:

- 6 brädor (RR) à 80 cm

28 x 145 mm hyvlat trä:

- 1 »bänkskiva» (QQ), 80 cm

22 x 45 mm råplanhyvlat trä:

- 2 monteringslister (PP) à 75 cm

Dessutom:

- 4 x 50 mm skruvar (används till samtliga delar)

Prisbild: Cirka 100 kr

Brandmansstäng är en succé – framför allt bland pojkar som är lite extra modiga.

Brandmansstäng

Alla hyddor, kojor, riddarborgar och slott skall snabbt kunna överges om fienden angriper. Det gäller förstås även denna lekstuga, och här kan man försvinna via en brandmansstäng av galvaniserat rör.

Längst upp i röret (SS) borras två 8 mm hål så att stängens kan fästas på brädan F med genomgående maskinskrivar. Gräv sedan ner den andra änden av stängens cirka 50 cm i marken. Fäst till sist brädan under taket (se ritning av taket tidigare i artikeln).

Detta har vi använt

TILL BRANDMANSSTÄNGEN

Galvaniserat rör, Ø 1 1/2 tum:

- 1 stång (SS), cirka 360 cm

Dessutom:

- 2 maskinskrivar, 8 x 70 mm, med muttrar och brickor

Prisbild: Cirka 200 kr